

מרובה פרק שביעי בבא קמא

עו.

עין משפט
נר מצוהקה א מיי פ"צ מהל'
גניבה הלכה א סמג
עשין עא:

תורה אור השלם

1. כי יתן איש אל רעהו
בסוף או בלים לשמור
וגבב מבית דאיש אם
יקרא הגבב י'שלם
שמו כב ו
שנים:

מוסף רש"י

וגבב מבית האיש.
אמר רחמנא ילם שנים,
ולא מבית הקדש.
ולא משלמי כפל להקדש
(בבבב יא). שחיטה
שאינה ראויה לאכלה.
לא שמה שחיטה. וכל
חיות ואסור טה על ידי
שחיטה אע"פ של עליה
(קדושין נח).

תשלום דכפ"ל (דף סח:) דמוקי ריש לקיש מתני' דגנב
והקדש ואח"כ טבח משלם תשלומי כפל כשהקדש
בעלים ביד גנב לר"ך לומר נמי תשלום דכפ"ל: **אלא** אהקדש ליחייב.
כולה הך סוגיא כר' יוחנן ודלא כריש לקיש דמוקי לה לעיל (דף סח:)
כשהקדשו בעלים ביד גנב:

HebrewBooks.org © Mazon Publishers. No commercial use allowed.

והשתא תורא דשמוני ציד גנב
דאמר לקמן (ה) גנב
והקדש חייב ד' וה' דהוי כמוכרו
להדיוט היינו בקדשי דקד הבית דלא
מיקרו על שם בעלים וקדשי מוצנח
אומר ר"י אע"ג דמיקרו על שם בעלים
ולא הוי הקדש כמכירה מ"מ למ"ד
לאוש לא קני חשיב כלאוש ושינוי
רשות לענין דהל הקדש אחר לאוש
כדמשמע לעיל (דף סו:) דבעי לאוכוחי
אזי לרבה דלאוש לא קני מקרבנו
ולא הגוזל ואפילו הכי אמר שם דהל
הקדש אע"ג דלכתי לא אסיק אדעתיה
דהוי לאוש ושינוי השם אלא משום
דהוי לאוש ושינוי רשות:

ורבי שמעון הא אבר שחיטה
שאינה ראויה לא שמה
שחיטה. הא לא איתערך אלא משום
מ"ד אין לשחיטה אלא לנסוף דלמ"ד
דישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף מצי
למפך אפילו סבר ר"ש שחיטה
שאינה ראויה שמה שחיטה אמאי
חייב אשחטין חוץ ד' וה' מצי שחט
ביה פורמא אסרה ואידך לא דמרה
קטנא: **שחיטה** שאינה ראויה
היא וכל שמה שחיטה. לגבי ארבעה
וחמשה דגמר מוטבח טבח והכין כר
מלגבי לאו דשחטין חוץ דכתיב חייב
רחמנא וא"ת ואמאי חשיב ליה
שחיטה שאינה ראויה הא יכול לפדות
בשעת פירכוס דבר העמדה והערכה
היא כדאמרין בפ"ב דחולין (דף יג.)
ואין לך מוס גדול יותר משחיטה
ואין סבירא לומר דלפי שנפסל שז
אין לו פדיון דשגלמא פסול שהוא
בשריפה כגון פיגול אין לו פדייה
משום דמלוא לשורפו כדאמרין בפרק
כל שעה (פסחים ד' דה) כל שצדקש
פסול בלא שרף אכל שחיטת חוץ
אינה בשריפה אלא בקצורה כדאמרין
בפרק עד כמה (בכורות דף כה) מי
שאינו מומחה ויאה את הבכור
ונשחט על פיו הרי זה יקצר ומיהו
לדברי המפרש דלא חשיב המפרסת
כחיה אלא כגון ישראל בטמאה ונכרי
בטהורה דלאו שחיטה היא דהיא
דשחט בה שנים או רוב שנים ועדיין

מפרכתה הרי היא כחיה דפ"ב דחולין (ד' יג.) ואין משנה בשום
מקום אלא היינו ההיא דהעור והרוטב (ס' ד' קכא). דשונים
ישראל בטמאה כו' אכל היכא דשחטתה כחיה לא חשיב מפרכתה
כחיה מתיישב כאן דשחיטת חוץ לאו ביה פדייה היא כיון דשחיטה
גמורה היא להוציא מידי גזילה וגם להחמיר באכילה אם היה לה
פדיון דהכא אליבא דר"ש קיימי דבין רבי יוחנן ובין ר"ל מודו דקדש
מוצנח לר"ש היו בכלל העמדה והערכה כדאמרין בפרק בתרא
דמורה (ד' יג:) ולא פליגי אלא אליבא דרבנן אכל מ"מ קשה לריש
לקיש אליבא דרבנן דקדשי מוצנח לא היו בכלל העמדה והערכה
כדאמר התם דלא משחטין בשום מקום לשום תנא שיהיו נפדין
ודוחק לומר דמדרבנן הוא דאין נפדין לפי ששעה מוס זה בידים
כשאר מטיל מוס שאין נשחט ויתר על ידי אותו מוס ו"ל דמוס
שהוא מחיים חשיב מוס לפדות על ידו אכל מוס' דלאחר מיתתה לא
בעלי מומים ופדו דלא צרי העמדה והערכה ואפילו הכי אמרינן
יקצרו: **שלא** לשם בעליהן. וה"ה שלא לשמן אי נמי ההוא נמי קרי ליה שלא לשם בעליהן משום שלא עלו לבעלים לשם חובה ונראה
לו דוחק להעמיד בנשפך הדם ור' דמי דאוקמא כשנשפך הדם משום דניחא ליה לאוקמא בכל קדשים שחייב באחריותן [דבשלא]
לשם בעליהן לא מתוקמא בפסח וחטאת דמפלי שלא לשמן:

תשלום דכפ"ל משלמין את הכפל והוא משלם שלשה לצד הקרן: כי
קא טבח והקדש קא טבח. דהא בלאחר יאוש קיימינן דלי לפני
יאוש לא קדשה וכיון דליאוש קנייה הקדש בלאוש ושינוי רשות
הלך לאו דמריה קטנא: ר"ש היא. וכגון שאמר הרי עלי עולה
והפריש גניבה זו לנדרו כיוון דחייב
באחריותו ודבר הגורם למנון הוא
כמנון דמי ולא מכירה היא ומיהו
לענין טביחה פטור דאע"ג דנדרות
גנב קיימא דאם אכדו חייב באחריותם
להקדש חל עליה מיהא שם הקדש
לאפוקי מרשות מרה קמא ולא דמרה
קא טבח: **קדשים קלים**. שהקדשו
לשלימים: דר' יוסי הגלילי בפ"ק
(דף יג:) הלכך לאו מכירה היא ומיהו
מרשות מרה קמא אפוקיהו שם
הקדש וכי קא טבח לאו דמרה קא
טבח. ל"א בטביחה משום הכי לא
מחייב דבשעת טביחה להקדש יניחו
דאמר בפ"ק דכי אמר רבי יוסי
הגלילי מנון בעלים מחיים אכל לאחר
טביחה לא אלא משלמין גבוה קא
זכו ולא נהירא לי דכתיב האי שחיטה
לא אמר ר' יוסי הגלילי דמשלמין
גבוה קא זכו אלא במקדש בחלקו
שחלקו בקדשים דהוא התם שחיטה
וזריקה והקטרת חלבים אכל בשעת
טביחה אחת מנון בעלים הם:
אדמי רישא כו'. דמשמע דלא מצי
למימני חיובה בנדר דלקדש: **לפלו**
ולויטני. צסיפא ולאשמועינן חיובה
אפילו היכא דלקדש קודם טביחה:
מכרו להדיוט מעיקרא טורא דראובן.
קודם שמכרו קרי השור על שמו של
גנב ומשמכרו קרי על שם לוקח
אכל מכרו לשמים עדיין שם
המקדשו עליו שקרו עולמו של פלוני:
אמי נהי דסבר רבי שמעון כו'.
דקא סלקא דעתך משום טביחה לא
מחייב ליה ר"ש (א) דאפילו הפרשו
לשם נדר המוטל עליו אחריות נפק
מרשות מריה קמא ונעשה זה שומר
להקדש וכי טבח לאו דמריה קא
טבח וכי מחייב ליה ר"ש אשעתא
דלקדש קדשים מחייב ליה דהוא מכירה
הלכך מיבעי ליה למימר איכא:
דאכתי לא נפיק מרשותיה. הלכך
לאו מכירה היא ואטביחה נמי לא
מחייב דמרשות מריה קמא נפיק:
שאין חייב באחריותן חייב אשעת
הקדש דמכירה היא: **אמילתא אחריטי**
קאי. דהיכא דלקדש גנב בין לנדר
בין לנדבה לא מחייב ליה ר"ש לאו

אשעתא דהקדש משום דעדיין שמו עליו נדבתו של פלוני ולא
אטביחה דהא מרשות מריה קמא נפק אלא אגונב הקדש שהקדשו
בעלים קאי כיוון דחייב בעלים באחריות כי קא טבח דמריה קא
טבח דדבר הגורם למנון כמנון דמי: **שמעין ליה לרבי שמעון.**
דמתני' דפטור אטביחת טריפה: **קדשים נמי שחיטה שאינה ראויה**
היא. דקדשים הנשחטין בחוץ פסולין ומאי טעמא דרבי שמעון
דאמר קדשים שחייב באחריותן חייב דמשמע שאם גנב קדשים
וטבח דחייב בתשלומי ד' וה': והרי חזרה קרן לבעל הבית.
הואיל ולשם בעלים מוצנח: **שנשפך הדם**. ומיהו בשעת שחיטה
ראויה היא: **שלא לשם בעליהן**. דשחיטה ראויה היא דקיימא לן
(נחמ"ד ד' ג) כל הזבחים שנוצחו שלא לשמן כשרים וקרבן לא
חזרה לבעלים דקיימא לן [שם] שלא עלו לבעלים לשם חובה:
בעלי

חשיב מוס דמתניא בסוף תמורה (ג). בהדיא מתו תמימים יקצרו
יקצרו: **שלא** לשם בעליהן. וה"ה שלא לשמן אי נמי ההוא נמי קרי ליה שלא לשם בעליהן משום שלא עלו לבעלים לשם חובה ונראה
לו דוחק להעמיד בנשפך הדם ור' דמי דאוקמא כשנשפך הדם משום דניחא ליה לאוקמא בכל קדשים שחייב באחריותן [דבשלא]
לשם בעליהן לא מתוקמא בפסח וחטאת דמפלי שלא לשמן:

(א) [למן עט.]. (ב) [לעיל
י: פסחים ג' סנהדרין
קכ:]. (ג) בכורות יא. [ע"י
מוס' לעיל סג. ד"ה רש"י].
(ד) לעיל דף עא. [וש"י].
(ה) רש"י גורם ואפילו.
(ו) [ע"ש בתוספות ד"ה
והתן ועוד שם פד. ד"ה
בענין ומוס' בכורות גב.
ד"ה הא לאחר שחיטה].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה והשתא וכו'
לקמן. י"ב מחילה דף עט
וע"ש בתוס' ד"ה גנב:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שחיטה
וכי' דלאחר מיתה לא
חשיב מוס. ע"י נכ"י רש
מעלה ד"ה כמנן
דמקטין:

רבינו חננאל

תני שילומי כפל, פיר'
הגנב משלם הקרן
וזמנין משלמין הכפל.
גנב והקדש ואחר כך טבח
ומכר משלמין תשלומי
כפל ואין משלמין ד' וה'.
בשלמא אטביחה אינו
חייב דכי טבח דהקדש
טבח, אלא אהקדשו
נחייב מה לי מכרו
להדיוט מה לי מכרו
לשמים. ופרקינן, ר' שמע'
היא וכול'. והא מדקתאני
סיפא ד' שמע' מכלל
דרשא לאו ר' שמע', אלא
בקדשים קלים ואליבא דר'
יוסי הגלילי דאמי קדשים
קלים מנון בעלים הן
וברשותיה קימי. ואסיקתא,
לא שנה קדשי קדשים ולא
שנה קדשים קלים פטור.
מאי קשיא לך, מה לי
מכרו להדיוט מה לי מכרו
לשמים, מכרו להדיוט
מעיקרא טורא דראובן
השתא טורא דשמע',
מכרו לשמים מעיקרא
טורא מיקרי והשתא טורא
מיקרי. ר' שמעון אומר
קדשים שחייב באחריותן
וכול'. נהי דסבר ר' שמעון
מה לי מכרו להדיוט מה
לי מכרו לשמים, איכא
מיבעי, ליה קדשים שחייב
באחריותן, כגון דאמי הרי
עלי עולה, פטור, דהא
אכתי לא נפק מרשותיה.
אבל אם אמר הרי זה עולה
שאין חייב באחריותן,
חייב דנפקי להו
מרשותיה. אמרי, ר'
שמעון אמילתא אחריתי
קאי, וכן הגונב הקדש
מבית בעלין טבח או
מכרו פטור, מאי טעמא
וגנב מבית האיש קרינא
ביה. ולר' שמע' שחיטה
שאינה ראויה לאו שמה
שחיטה, אמאי חייב
בטביחה. ופרקינן משמ'
דר' יוחנן, בשוחט
תמימים בפנים לשום
בעליהן שחיטת שחיטה
ראויה. ואקשינן כיון
ששחטן לשם בעליהן הרי
חזרה קרן לבעליהן, אמאי
חייב. ואוקמנא בנשפך
הדם עליו לבעליהן
לפיכך חייב כי לא חזרה
קרן לבעליהן.